

Opsummering af hovedtemaer i høringssvarene til Psykiatriplan 2017

Udkastet til Region Midtjyllands Psykiatriplan 2017 har været i høring i perioden 22. december 2016 til 6. marts 2017. Der er i alt indkommet 59 høringssvar.

Overordnede bemærkninger

Overordnet set er der tale om positive, konstruktive og grundige høringssvar, hvor der udtrykkes stor interesse i at bidrage til udviklingen af psykiatrien.

Der er generelt opbakning til visionen "Bedre behandling og længere liv til flere med psykisk sygdom – på patientens præmisser" og til inddragelsen af de otte mål for sundhedsvæsnet. Der er ligedes generel opbakning til de fem hovedudfordringer, som findes relevante og velvalgte.

I nogle høringssvar peges der imidlertid også på, at der i lyset af de aktuelle udfordringer i psykiatrien i Region Midtjylland er for stor afstand mellem vision og virkelighed.

Enkelte høringssvarter påpeger, at der generelt er for få ressourcer i den regionale psykiatri, og at kravet om løbende effektiviseringer kan få alvorlige konsekvenser. Enkelte høringssvarter påpeger endvidere, at det er vanskeligt at realisere Psykiatriplanen inden for de givne økonomiske rammer.

I høringssvarene anerkendes det generelt, at der er tale om en strategisk plan, men en række parter efterspørger flere konkrete handlinger. En lang række høringssvarter tilbyder endvidere at bidrage til udarbejdelsen af årsplanerne. På baggrund af disse bemærkninger udvikles en procedure for udarbejdelsen af årsplaner, som medtænker inddragelsen af forskellige relevante parter. Endvidere forelægges årsplanen – udover det rådgivende udvalg for psykiatriområdet og det specialiserede socialområde – også for relevante tværsektorielle samarbejdsfora til orientering.

Hovedtemaer

Udover de overordnede bemærkninger har administrationen identificeret følgende hovedtemaer i de indkomne høringssvar:

- Balancen mellem specialisering og det nære
- Psykofarmaka og tvang

Dato 05-05-2017

Sagsbehandler Gry Brun Jensen

gry.brun.jensen@stab.rm.dk

Tel. +4578412065

Sagsnr. 1-31-72-26-16

Side 1

- Samarbejde og sammenhængende patientforløb
- Målgrupper
- Rekruttering og fastholdelse af personale
- Pårørendeinddragelse

Temaerne blev drøftet på det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialrådes møde den 5. april. Udkastet til Psykiatriplan 2017 er efterfølgende revideret i henhold til udvalgets drøftelser.

Balancen mellem specialisering og det nære

Høringsparterne anerkender generelt, at specialiseringen har fordele ift. at skabe stærke fagligt bæredygtige enheder og øge kvaliteten i behandlingen. En del af høringsparterne, herunder en række kommuner, udtrykker bekymring for, at specialiseringen øger den geografiske afstand til tilbuddene, hvilket kan have effekt på fremmødet og være en belastning for den enkelte.

På den baggrund er det i Psykiatriplan uddybet, at det er vigtigt, at de nære sundhedstilbud i kommuner og almen praksis fortsat styrkes, og at en understøttelse fra den regionale psykiatri medtænkes.

Psykofarmaka og tvang

En række høringsparter udtrykker bekymring for, at psykofarmaka omtales for negativt i Psykiatriplanen. De påpeger nødvendigheden af, at borgerne får den medicin, de har behov for. De påpeger endvidere, at en negativ omtale af medicin strider mod ligestillingen af somatik og psykiatri. I et enkelt høringssvar udtrykkes omvendt et ønske om at gå et skridt videre og etablere medicinfri psykiatri. Afsnittene om psykofarmaka i Psykiatriplanen er revideret, så det tydeligt fremgår, at psykofarmaka kan være den bedste behandling for patienten, men at denne behandling aldrig må stå alene.

Høringsparterne bakker generelt op om indsatsen for at forebygge tvang. En række høringsparter finder overskriften "rationel brug af tvang uheldig". Det påpeges endvidere, at der generelt i Psykiatriplanen er en u hensigtsmæssig sproglig sammenkobling mellem brugen af psykofarmaka og brugen af tvang. På den baggrund er overskriften ændret til "Reduceret brug af tvang" og den sproglige kobling til brugen af psykofarmaka er blevet fjernet.

Samarbejde og sammenhængende patientforløb

Kommunerne giver i høringssvarene udtryk for, at det er positivt, at Psykiatriplanen prioriterer et styrket samarbejde på tværs af sektorer. Kommunerne peger dog også på områder, der kan forbedres, f.eks. for at undgå huller i overgangene mellem sygehus og kommuner. Kommunerne udtrykker derfor stor interesse for en let adgang til at søge rådgivning i behandlingspsykiatrien, ligesom der er interesse for at udbrede erfaringerne fra Psykiatriens Hus i Silkeborg - ikke som en kopi, men i form af samarbejdsstrukturer og konkrete aftaler, der er tilpasset de lokale forhold. Flere kommuner finder det endvidere positivt, at der skal lægges større vægt på samarbejdet mellem arbejdsmarkeds- og uddannelsesområdet og psykiatrien. Der bakkedes ligeledes op om en tidlig og kvalificeret indsats, så borgeren kan blive i sit lokalmiljø og bevare tilknytningen til sit netværk.

Vurderingen er, at disse bemærkninger er udtryk for opbakning til Psykiatriplanen og samtidig understreger behovet for inddragelse af relevante parter i forbindelse med udmøntningen.

PLO Midtjylland peger på, at der er for lidt fokus på almen praksis' rolle i behandlingen af mennesker med psykisk sygdom.

På baggrund af dette er almen praksis' rolle uddybet yderligere. Derudover skal der som nævnt udvikles en procedure for udarbejdelse af årsplaner, som vil medtænke inddragelsen af relevante parter. Endelig er det tilføjet, at inspirationen fra Psykiatriens Hus skal udmøntes i samarbejdsstrukturer og konkrete løsninger, der kan fungere lokalt.

Målgrupper

En række høringsparter har bemærkninger til målgruppen for Psykiatriplanen.

Nogle høringsparter giver udtryk for, at det er uklart, hvorvidt Psykiatriplanen retter sig snævert mod patienter i behandlingspsykiatrien eller bredere mod alle mennesker med psykisk sygdom eller psykisk sårbarhed. På den baggrund er det præciseret, at Psykiatriplanen har et bredt sigte og ikke kun retter sig mod den regionale behandlingspsykiatri.

En lang række høringsparter har forslag til konkrete målgrupper, som de gerne ser fremhævet. Det drejer sig bl.a. om børn og unge, ældre, mennesker med et samtidigt misbrug, mennesker med spiseforstyrrelser, mennesker med traumer, mennesker med en samtidig udviklingsforstyrrelse samt de svært syge psykiatriske patienter.

Der er ikke tilføjet flere konkrete målgrupper, men indsatsen for de svært syge psykiatriske patienter fremhæves tydeligere.

Rekruttering og fastholdelse af personale

Høringsparterne er generelt enige i, at lægemangel er en stor udfordring. Enkelte høringsparter henviser endvidere til Lægedækningsudvalgets rapport ift. at hente inspiration til konkrete rekrutteringsindsatser.

En række høringsparter fremhæver imidlertid, at der er et generelt behov for medarbejdere med et højt uddannelses- og kompetenceniveau i psykiatrien, og at rekruttering og fastholdelse af kompetent personale derfor bør være et fokusområde for alle faggrupper.

Overskriften "Rekruttering og fastholdelse af læger" er derfor ændret til "Rekruttering og fastholdelse af kompetent personale". Afsnittet er revideret, så det nu også omfatter øvrige personalegrupper, men rekruttering af læger er fortsat et særligt prioriteret fokusområde.

Pårørendeinddragelse

En række høringsparter påpeger, at vigtigheden af at inddrage de pårørende som en ressource, videnskilde og som støtte/netværk skal

fremhæves yderligere. De pårørendes ressourcer skal inddrages i behandlingsforløbet.

Der er sat yderligere fokus på inddragelsen af pårørende og netværket, men med det in mente, at det skal ske efter dialog med patienten om relevansen.